

РЕШЕНИЕ

№ 5398

гр. София, 14.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 15.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **4883** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Държавен културен институт Софийска опера и балет (СОБ), представляван от директора акад. П. К., срещу Решение № 1040-21-381/13.05.2020 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С. - град, с което е потвърдено разпореждане № РЖ-5-21-00736866/18.03.2020г. на ръководителя по контрола по приходите от ДОО в ТП на НОИ.

С жалбата се иска отмяна на оспореното решение, като се поддържа, че същото е неправилно и незаконосъобразно, тъй като е издадено при липса на компетентност, неспазване на установената форма, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. По отношение извършената ревизия се оспорва компетентността на гл. инспектор Р. Т. да я извърши и да издаде акт за начет от 26.02.2020 г. Поддържа се, че обжалваното решение е постановено в противоречие с процесуалните правила и при липса на мотиви. В него изцяло се дублирали изложенията в разпореждането съображения, без да бъдат обсъдени мотивите и възраженията на Софийска опера и балет, в нарушение на чл. 35 АПК. Неправилно в обжалваното решение било прието, че настъпилата вреда в бюджета се дължи на действия или бездействия на СОБ, а не на длъжностното лице, администриращо изплащането на съответните обезщетения. Задължението на последното не било

коментирано, а СОБ не е имало начин да влияе върху самото изплащане на обезщетенията, тъй като единствено може да информира НОИ за своите съмнения за незаконосъобразно издаден болничен лист, което е било сторено на практика. Осигурителят, в законоустановения срок, след като е подал уведомление Приложение 9 по Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО), е подал до НОИ жалба срещу болничен лист № Е2018 1756419 от 20.07.2018 г., адресирана до същото това поделение на НОИ, а не до РКМЕ към РЗИ. Въпреки обжалването, обезщетението за временна неработоспособност е било изплатено на 02.08.2018 г. за месец юли 2018 г. Неправилно в решението се приема, че болничният лист е обжалван от осигурителя, а не от самия НОИ, както се приема и в решенията на лекарските комисии. Изложени са съображения също така, че решението не съответства на целите на КСО. Иска се отмяна на оспореното решение. Претендира се присъждане на разноските по делото.

В съдебно заседание жалбоподателят е представляван от адв. В., който поддържа жалбата и излага допълнителни доводи в писмени бележки. Сочи, че единственото, което можело да направи СОБ, е да сезира НОИ за казуса, а НОИ е следвало да обжалват болничния лист и да спрат изплащането на обезщетението. Поддържа, че НОИ следва да събере изплатените средства от лицето, което ги е получило, а не от осигурителя.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С. – град, чрез юрисконсулт Я., оспорва жалбата. Поддържа, че НОИ е действал съобразно закона и е изпълнил предвидената процедура – извършване на частична проверка, издаване на предписания, издаване на ревизионен акт, който не е оспорен в законоустановения срок. Поддържа, че болничните се подават от осигурителя, поради което няма основание за търсене на изплатените средства от лицето, което ги е получило.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Не е спорно, че К. А. М. е имал сключен трудов договор № РД-12-009/05.03.2013 г. със Софийска опера и балет, където е бил назначен на длъжност „артист оркестрант солист“. Трудовият договор е прекратен със Заповед № РД-13-300/04.09.2018 г., считано от 18.09.2018 г.

Същият е представил пред Софийска Опера и балет следните болнични листове: б.л. № Е20181756419 и б.л. № 20182263596, вписани в регистрационния дневник по чл. 6, ал.1 от НПОПДОО под № 352-0/20.07.2018г. и № 366-0/17.08.2018г. Болничните листове са предадени от СОБ с приложение № 9 към чл. 8, ал. 1 от НПОПДОО в ТП на НОИ С.-град, съответно с вх. № Р 14-21-000-00-[ЕГН]/ 24.07.2018 г. и вх. № Р 14-21-000-00-[ЕГН]/ 07.09.2018 г.

На лицето е изплатено обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване в размер общо на 2228.66 лева за периода от 18.07.2018г. до 15.09.2018г.

Поради съмнение в основанието за издаването на болничен лист № Е20181756419, с писмо изх. № РД-19-126/26.07.2018 г. /л. 24 от делото/, СОБ е подала до ТП на НОИ С.-град жалба, в която е посочено, че служителят е бил установен да участва като саксофонист в заведение в [населено място] за периода на болничния лист.

С Решение № 3088 198/07.12.2018 г. ТЕЛК, I МБАЛ, е отменен болничен лист Е 20181756419, поради липса на медицински изследвания, доказващи заболяването и необоснована продължителност от 30 дни. С Решение № 0663 078/07.05.2019 г. на НЕЛК е потвърдено решението на ТЕЛК и окончателно е отменен болничен лист

E201816756419, издаден на К. А. М..

Със Заповед № ЗР-5-21-00605624/12.08.2019 г. на ръководителя на ТП на НОИ С.-град, на основание чл. 107 КСО и чл. 11, ал. 1 от Инструкцията за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на НОИ, е възложено извършването на частична ревизия по разходите на ДОО на осигурителя Софийска опера и балет. Ревизията е за периода от 18.07.2018 г. до 15.09.2018 г. Същата е приключила с Ревизионен акт за начет № Ра-5-21-00727006/26.02.2020 г., с който са установени неправомерно изплатени обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване в размер на 2 228,66 лв. за периода от 18.07.2018 г. до 15.09.2018 г. по вина на Софийската опера и балет поради неправилно подадени с Приложение № 9 към чл.8, ал.1 от НПОПДОО в ТП на НОИ с вх. № Р 14-21-000-00-[ЕГН]/ 24.07.2018 г. и вх. № Р 14-21-000-00-[ЕГН]/ 07.09.2018 г. към болнични листове № E20181756419 и б.л. № 20182263596, в които осигурителят е вписал в т.9 за м. 07, 08 и 09.2018г. работни дни с право на парично обезщетение, с което е нанесена щета на ДОО.

След връчване на ревизионния акт за начет е издадено Разпореждане № РЖ-5-21-00736866/18.03.2020 г., с което е разпоредено на Софийска опера и балет да внесе сумата по ревизионния акт по сметка на ТП на НОИ С.-град.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С. – град с жалба вх. № 1012—21-638/14.04.2020 г. С процесното Решение № 1040-21-381/13.05.2020 г. разпореждането е потвърдено, а жалбата - отхвърлена като неоснователна.

Решението е връчено на 18.05.2020 г., видно от приложеното на л.18 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „в“ КСО разпорежданията за събиране на сумите по ревизионните актове за начет се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната разпоредба, оспореното решение е издадено от компетентен орган и в рамките на неговите правомощия. Спазена е изискуемата от закона форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите, обусловили отхвърлянето на жалбата.

От компетентен орган е издадено и разпореждането за събиране на сумите по акта за начет. Съобразно чл. 110, ал. 3 КСО за събиране на сумите по ревизионните актове за начет длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното поделение на Националния осигурителен институт или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждания. Видно от приложената на л. 92 от делото Заповед № 1015-21-228/23.06.2017 г. и длъжностна характеристика на длъжността Директор на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ /л.93/, Е. Л. е била компетентна да издаде въпросното разпореждане, поради което възражението за нищожност на същото е неоснователно.

Спорът между страните е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Съгласно чл. 112, ал.1 от Закона за здравето обжалванията и възраженията срещу актовете на органите по медицинската експертиза могат да се правят от страна на

заинтересованите лица и органи, а това са освидетелстваните, осигурителите, НОИ, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания и органите на медицинската експертиза на работоспособността. Съгласно ал.9 обжалването на експертните решения за трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане на органите на медицинската експертиза не спира изпълнението им. По аргумент за противното, обжалването на останалите актове на медицинската експертиза спира тяхното изпълнение.

Съгласно чл.8 от НПОПДОО за всеки болничен лист осигурителите представят в НОИ удостоверение по образец съгласно приложение № 9 с данни относно правото на парично обезщетение. В случай че болничните листове са обжалвани от осигурителите по реда на чл. 112 от Закона за здравето, удостоверенията съгласно приложение № 9 се представят след приключване на производството по обжалването на болничните листове.

В случая жалбоподателят не отрича, че е представил в НОИ болничен лист, който впоследствие е отменен Е201816756419, съответно че в резултат на отмяната К. А. М. неоснователно е получил от НОИ обезщетение по този болничен лист.

От своя страна, ответникът не отрича, че е бил сезиран с жалба именно от осигурителя, със съмнения за законосъобразното издаване на болничния лист и с искане за отмяната му. Всяка от страните обаче оспорва кой всъщност е обжалвал болничния лист пред, тъй като в зависимост от това се разпределят и отговорностите за последващите действия относно изплащането на обезщетението. Видно от разпоредбата на чл.8, ал.2 от НПОПДОО, ако болничният лист е обжалван от осигурителя, то той не следва да представя удостоверението съгласно приложение № 9 на НОИ. От друга страна, съгласно чл.40, ал.4, т.1 и т.2 от КСО длъжностното лице от НОИ трябва да издаде разпореждане за спиране и изплащането на обезщетението, когато: 1. са обжалвани актове на органите на медицинската експертиза; 2. са представени доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението.

Според съда, логическото тълкуване и на двете разпоредби сочи, че предвидените в тях хипотезите предполагат, че обжалването е осъществено преди подаването на уведомлението към НОИ, когато болничният лист е обжалван от осигурителя, респ. преди да е изплатено обезщетението. Докато обаче чл.8, ал.2 от НПОПДОО категорично предполага самият осигурител да е обжалвал болничният лист, то чл.40, ал.4 КСО изисква изплащането на обезщетението да бъде спряно в случай, че актовете на органите на медицинската експертиза са били обжалвани, т.е. независимо от кого, стига това обстоятелство да е станало известно на органите на общественото осигуряване.

В настоящия случай първият болничен лист е представен на осигурителя на 20.07.2018г., а вторият – на 21.08.2020г., а същите са предадени в НОИ съответно на 24.07. 2018г. и на 07.09.2021г. На 26.07.2018г. е изпратена от Софийската опера и балет до НОИ жалбата срещу болничен лист Е201816756419. С оглед установената хронология на събитията, на жалбоподателя не може да бъде вменено задължението по чл.8, ал.2 от НПОПДОО, тъй като към датата на обжалването болничният лист вече е бил предаден в НОИ с приложение № 9 към чл.8, ал.1 от НПОПДОО. Относно вторият болничен лист, тъй като същият въобще не е бил обжалван, жалбоподателят не е имал никакво правно основание да не изпълни задълженията си и да не предаде в срока по чл.12, т.1 от НПОПДОО уведомление Приложение №9. Както правилно се

изтъква от жалбоподателя, за осигурителя не съществува задължение да обжалва всеки следващ болничен лист.

Що се отнася до това кой точно (СОБ или НОИ) е обжалвал болничния лист, следва да се отбележи:

Несъмнено, подавайки жалбата, с която иска проверка на законността и отмяна на болничния лист, въпреки че не е я адресирал до компетентния орган, осигурителят е направил волеизявление за обжалване, т.е. обжалвал е болничния лист и ако обжалването предшестващо представянето на удостоверение в НОИ, оттам насетне осигурителят е следвало да процедира съгласно чл.8, ал.2 от Наредбата.

В същото време, след като е получил жалбата и я е препратил на компетентния орган, НОИ също е бил наясно, че болничният лист се обжалва, т.е. разполагал е с необходимата информация, за да издаде акт по чл. 40, ал.4 КСО и да спре изплащането на обезщетението, но не е сторил това. При това положение, след като административният орган не е упражнил законовите си правомощия и не е спрял изплащането на обезщетението, основателно жалбоподателят възразява, че не следва на него да се прехвърлят неблагоприятните последици от злоупотребата с правото на обезщетение, при положение, че осигурителят е действал добросъвестно и сам е сезирал НОИ относно възможната неистинност на болничния лист.

Относно твърдението на административния орган, че осигурителят неправилно е попълнил данни в т.9 за м.07, 08 и 09.2018г. по Приложение № 9, като е отразил работни дни с право на парично обезщетение, то е несъстоятелно. Обстоятелството, че К. М. не се счита осигурено лице, считано от 17.08.2018г., е последица от отмяната на болничен лист Е201816756419, което пък е станало факт едва на 07.05.2019г., когато е издадено решение № 0063 на НЕЛК. Безспорно към тази дата обезщетението вече е било изплатено и подаването на коригираща декларация не би могло по какъвто и да е начин да повлияе на това обстоятелство. Не става ясно и на какво основание органите по общественото осигуряване считат, че осигурителят е следвало да отрази други данни („нули“ вместо работни дни с право на парично обезщетение) във връзка с представения втори болничен лист, при положение, че за периода на неработоспособността трудовото правоотношение на лицето не е било прекратено, а болничният лист е редовен от външна страна.

Предвид изложеното, изводът на НОИ, че е причинена щета на ДОО в резултат на действието или бездействието на Софийската опера и билет се явява необоснован, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. С оглед на това оспореното решение се явява незаконосъобразно и подлежи на отмяна.

С оглед изхода на делото, следва да бъде уважена и претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноските по делото в размер на 1034 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Държавен културен институт Софийска опера и балет Решение № 1040-21-381/13.05.2020 г. на директора на Териториално поделение на НОИ С. - град, както и потвърденото с него Разпореждане № РЖ-5-21-00736866/18.03.2020г. на ръководителя по контрола по приходите от ДОО в ТП на НОИ.

ОСЪЖДА ТП на НОИ – С. - град да заплати на Държавен културен институт Софийска опера и балет сума в размер на 1034 (хиляда трийсет и четири) лева за разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: